

Opakovanie učiva z literatúry – 5. ročník

1. Vyfarbi rovnakou farbou pojmy, ktoré spolu súvisia:

uspávanky	trávnice	regrútske piesne	koledy
vianočné piesne	pri odchode na vojnu	bábätkám	pri kosení a hrabaní

2. Doplň chýbajúce slová:

Rozprávka je _____ žáner. Ľudová rozprávka _____ autora. Šírila sa _____ podaním. Rozprávka, ktorá má autora, sa nazýva _____.

Najznámejším zberateľom slovenských rozprávok bol _____.

3. Podčiarkni znaky rozprávok:

smutný dej – magické čísla – dobro víťazí nad zlom – určené na spievanie – zvieratá majú ľudské vlastnosti – reálne historické postavy – nadprirodzené bytosti – vymyslený príbeh

4. Pomenuj bábky na obrázku:

5. Vysvetli pojmy:

nonsens - _____

hlavná postava - _____

personifikácia - _____

strofa - _____

verš - _____

refrén - _____

gradácia - _____

6. Uveď príklad na gradáciu:

7. Rozdeľ pojmy: verš, neviazaná reč, strofa, rým, veta, spisovateľ, básnik

poézia	próza

8. Označ správnu odpoveď:

Téma je:

- a.) odkaz, zmysel literárneho diela
- b.) autorov život, skutočný príbeh
- c.) udalosti, príhody zobrazené v diele

Dialóg je:

- a.) rozhovor dvoch alebo viacerých postáv
- b.) prehovor jednej postavy
- c.) vtipné ukončenie rozprávky

9. Dopln:

Epický žáner, ktorý má reálny základ a v ktorom sú postavy alebo miesto historicky podložené, nazývame _____.

10. Pospájaj druh tohto žánru s vysvetlením:

historická	viaže sa k hradom, zámkom a iným historickým miestam
heraldická	hovorí o známej historickej osobnosti alebo udalosti
miestna	vysvetľuje pôvod erbov

11. Prečítaj text a doplň:

A v skutku. Keď ráno dofičal Veterný kráľ, mak už pokojne oddychoval, bol vyzbieraný do posledného zrníčka.

„Dobre,“ vraví Veterný kráľ, „keď si ty taký súci chlap, sestra je tvoja!“ A potom dodal: „Lenže musíš si ju spoznať medzi dvanástimi paničkami.“ Kráľovič veselo kráčal za Veterným kráľom do veľkej komnaty, kde stojí dvanásť dievčín, jedna ako druhá a všetky naňho veselo volajú: „Vitaj, braček, vitaj!“

(z rozprávky Veterný kráľ, upravené)

Čo musel urobiť kráľovič, aby zachránil sestru? _____

Z úryvku vypíš všetky zdrobneniny: _____

Farebne vyznač prirovnanie.

Pomenuj podčiarknutý básnický prostriedok: _____

Ktoré magické číslo použil autor v tomto úryvku? _____

Opakovanie učiva z literatúry – 5. ročník - riešenie

1. Vyfarbi rovnakou farbou pojmy, ktoré spolu súvisia:

uspávanky	trávnice	regrútske piesne	koledy
vianočné piesne	pri odchode na vojnu	bábätkám	pri kosení a hrabaní

2. Doplň chýbajúce slová:

Rozprávka je epický žáner. Ľudová rozprávka nemá autora. Šírla sa ústnym podaním. Rozprávka, ktorá má autora, sa nazýva autorská. Najznámejším zberateľom slovenských rozprávok bol Pavol Dobšinský.

3. Podčiarkni znaky rozprávok:

smutný dej – magické čísla – dobro víťazí nad zlom – určené na spievanie – zvieratá majú ľudské vlastnosti – reálne historické postavy – nadprirodzené bytosti – vymyslený príbeh

4. Pomenuj bábky na obrázku:

javajka

marioneta

maňuška

5. Vysvetli pojmy:

nonsens - nezmysel v literatúre

hlavná postava - postava, okolo ktorej sa točí dej

personifikácia - zosobnenie, zvieratá alebo veci majú ľudské vlastnosti

strofa - jeden odsek v básni

verš - jeden riadok v básni

refrén - časť, ktorá sa opakuje

gradácia - stupňovanie deja

6. Uveď príklad na gradáciu:

7. Rozdeľ pojmy: verš, neviazaná reč, strofa, rým, veta, spisovateľ, básnik

poézia	próza
verš strofa rým básnik	neviazaná reč veta spisovateľ

8. Označ správnu odpoveď:

Téma je:

a.) odkaz, zmysel literárneho diela

b.) autorov život, skutočný príbeh

c.) udalosti, príhody zobrazené v diele

Dialóg je:

a.) rozhovor dvoch alebo viacerých postáv

b.) prehovor jednej postavy

c.) vtipné ukončenie rozprávky

9. Dopln:

Epický žáner, ktorý má reálny základ a v ktorom sú postavy alebo miesto historicky podložené, nazývame poveš.

10. Pospájaj druh tohto žánru s vysvetlením:

historická — viaže sa k hradom, zámkom a iným historickým miestam
heraldická — hovorí o známej historickej osobnosti alebo udalosti
miestna — vysvetľuje pôvod erbov

11. Prečítaj text a doplň:

A v skutku. Keď ráno dofičal Veterný kráľ, mak už pokojne oddychoval, bol vyzbieraný do posledného zrníčka.

„Dobre,“ vraví Veterný kráľ, „keď si ty taký súci chlap, sestra je tvoja!“ A potom dodal: „Lenže musíš si ju spoznať medzi dvanástimi paničkami.“ Kráľovič veselo kráčal za Veterným kráľom do veľkej komnaty, kde stojí dvanásť dievčín, **jedna ako druhá** a všetky naňho veselo volajú: „Vitaj, braček, vitaj!“

(z rozprávky Veterný kráľ, upravené)

Čo musel urobiť kráľovič, aby zachránil sestru? musel ju spoznať medzi 12 paničkami

Z úryvku vypíš všetky zdrobneniny: zrníčka, paničkami, braček

Farebne vyznač prirovnanie.

Pomenuj podčiarknutý básnický prostriedok: personifikácia

Ktoré magické číslo použil autor v tomto úryvku? 12